

5. ПОДАЦИ О НАМЕНИ КВАЛИФИКАЦИЈЕ:

5.1 Приступ даљим студијама:

--

5.2 Професионални статус (ако је применљиво):

--

6. ДОДАТНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ:

6.1 Додатне информације:

--	--

6.2 Извори додатних информација:

4.3 Детаљи програма (нпр. модули и јединице...) и постигнуте оцене:

7. ОВЕРА ДОДАТКА ДИПЛОМИ

Додатак дипломи важи само уз оригинал дипломе бр. _____ издате од _____.

7.1 Број:

Датум:

7.3 Одговорно лице:

1)

2)

7.2 Потпис:

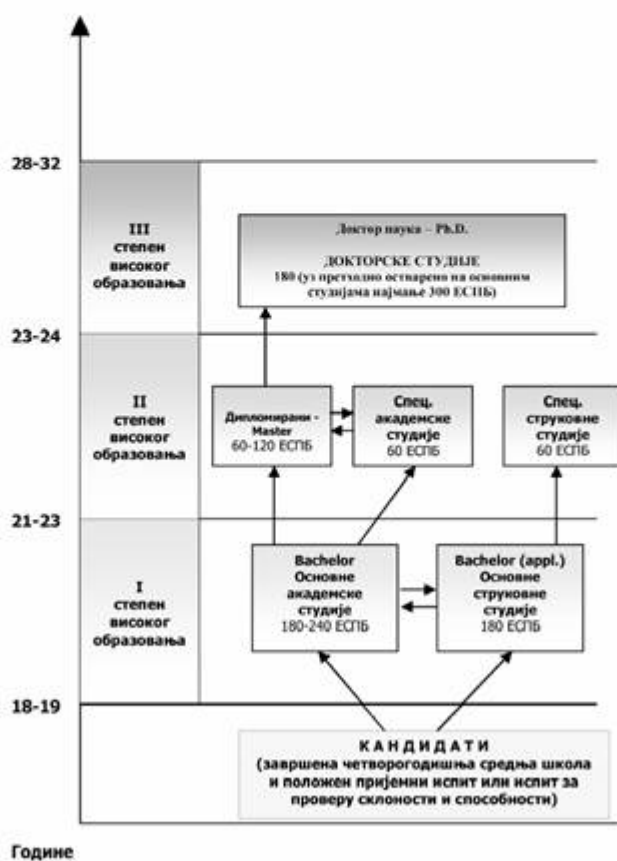
1)

2)

7.4. М.П.

1)

2)

8. ПОДАЦИ О СИСТЕМУ ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

8.1 Врсте институција и њихов статус

Делатност високог образовања обављају следеће високошколске установе:

- **Универзитет** - Универзитет је самостална високошколска установа која у обављању делатности обједињује образовни и научноистраживачки, стручни, односно уметнички рад, као компоненте јединственог процеса високог образовања. Универзитет може остваривати све врсте и нивое студија. Високошколска установа има статус универзитета ако остварује академске студијске програме на свим нивоима студија, у оквиру најмање три поља (природно-математичке, друштвено-хуманистичке, медицинске, техничко-технолошке науке и уметности) и три области (које ће у оквиру наведених поља утврдити Национални савет). Изузетно, универзитет се може основати у пољу уметности, ако има сва три нивoa студија из најмање три области уметности.
- **Факултет, односно уметничка академија, у саставу универзитета** - Факултет, односно уметничка академија, јесте високошколска установа, односно високошколска јединица у саставу универзитета, која остварује академске студијске програме и развија научноистраживачки, стручни, односно уметнички рад у једној или више области. Факултет, односно уметничка академија, може остваривати и струковне студијске програме. Факултет, односно уметничка академија, у правном промету наступа под називом универзитета у чијем је саставу и под својим називом, у складу са статутим универзитета.
- **Академија струковних студија** - Академија струковних студија је самостална високошколска установа која у обављању делатности обједињује образовни, истраживачки, стручни и уметнички рад, као компоненте јединственог процеса високог образовања. Академија струковних студија може остваривати основне струковне студије и специјалистичке струковне студије. Високошколска установа има статус академије струковних студија ако остварује најмање пет акредитованих студијских програма струковних студија из најмање три поља.
- **Висока школа** - Висока школа је самостална високошколска установа која остварује академске основне, специјалистичке и дипломске академске студије из једне или више области.
- **Висока школа струковних студија** - Висока школа струковних студија је самостална високошколска установа која остварује основне струковне и специјалистичке струковне студије из једне или више области.

Наведене установе имају својство правног лица. Наведене установе су самосталне високошколске установе, осим факултета и уметничких академија.

8.2 Врсте и нивои студија

Делатност високог образовања остварује се кроз академске и струковне студије на основу одобрених, односно акредитованих студијских програма за стицање високог образовања. На академским студијама изводи се академски студијски програм, који оспособљава студенте за развој и примену научних, стручних и уметничких достигнућа. На струковним студијама изводи се струковни студијски програм, који оспособљава студенте за примену знања и вештина потребних за укључивање у радни процес. Студије првог степена су:

- 1) основне академске студије;
- 2) основне струковне студије.

Студије другог степена су:

- 1) Дипломске академске студије - *master*;
- 2) Специјалистичке струковне студије;
- 3) Специјалистичке академске студије.

Студије трећег степена су докторске академске студије.

8.3 Акредитација

Акредитација се утврђује да високошколска установа и студијски програми испуњавају стандарде које је утврдио Национални савет и да високошколска установа има право на издавање јавних исправа у складу са Законом о високом образовању. У поступку акредитације високошколске установе утврђује се да ли установа испуњава и одговарајуће услове који су, по Закону о високом образовању, предвиђени за даће установе које обављају високошколску делатност. У поступку акредитације студијског програма утврђује се и да ли су испуњени услови за увођење тог програма, у складу са Законом. Поступак акредитације спроводи се на захтев Министарства, оснивача, односно саме високошколске установе.

У поступку акредитације Комисија за акредитацију и проверу квалитета:

1. изјави уверење о акредитацији високошколске установе, односно студијског програма;
2. упућује високошколској установи акт упозоравања, којим се указује на недостатке у погледу испуњености услова, квалитета рада високошколске установе, односно студијског програма, и оставља рок за отклањање наведених недостатака, с тим што по истеку тог рока одлучује о захтеву;
3. доноси решење којим се одбија захтев за акредитацију.

У поступку одлучивања о акредитацији Комисија узима у обзир резултате вредновања квалитета из члана 15. Закона о високом образовању и резултате саопредеђивања из члана 17. истог закона.

Ако Комисија донесе решење којим се одбија захтев за акредитацију, оснивач, односно високошколска установа, може у року од 30 дана од дана пријема решења уложити жалбу Националном савету.

Против решења Националног савета по жалби не може се водити управни спор.

Осим, односно високошколска установа има право да подноси захтев за акредитацију по истеку рока од годину дана од дана доношења решења којим се одбија захтев за акредитацију.

Високошколска установа може почети са радом и обављати делатност по добијању дозволе за рад.

Дозволу за рад издаје Министарство, на захтев високошколске установе, а на територији Аутономне покрајине Војводина, дозволу издају њени органи надлежни за поверене послове.

8.4 Организација студија

8.4.1 Bachelor

Основне студије организују све високошколске установе предвиђене Законом о високом образовању.

Основне академске студије трају три до четири године.

Основне струковне студије трају три године.

Студијски програм основних и специјалистичких студија може бити предвиђен завршним радом.

Лице које заврши основне академске студије стиче стручни назив са називом знања првог степена академских студија из одговарајуће области-bachelor.

Лице које заврши основне струковне студије стиче стручни назив са називом знања првог степена струковних студија из одговарајуће области-bachelor apply.

8.4.2 Master

Дипломске академске студије могу да организују универзитет, факултет и висока школа.

Дипломске академске студије трају једну или две године у зависности од трајања основних академских студија.

Студијски програм дипломских академских студија садржи обавезу израде завршног рада.

Лице које заврши дипломске академске студије стиче академски назив дипломирања, са називом знања другог степена дипломских академских студија из одговарајуће области - *master*.

8.4.3. Интегрисане студије (програм у једном циклусу)

Академски студијски програми из медицинске науке могу се организовати интегрисано у оквиру основних и дипломских академских студија, са укупним обимом од најмање 360 ЕСПБ бодова.

8.5 Докторат

Докторске студије могу да организују универзитети и факултети.

Докторске студије трају најмање три године уз претходно трајање основних и дипломских академских студија од најмање пет година.

Докторска дисертација је завршни део студијског програма докторских студија, осим докторских уметности које је уметнички пројекат.

Изузетно, докторат наука може да стиче лице са завршеним студијама медицине и завршеним специјализацијом, на основу одобреног дисертације засноване на радовима објављеним у ауторизованом светском часописима.

8.6 Систем оцењивања

Успешност студента у савладавању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима.

Испуњавањем предиститних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена.

Студијски програм утврђује се сразмерно поена студенцима у предиститним обавезама и на испиту, при чему предиститне обавезе учествују са најмање 30, а највише 70 поена.

Успех студента на испиту изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одлично).

Високошколска установа може прописати и други, неумерени начин оцењивања, утврђивањем односа ових оцена са оценама од 5 до 10.

Општин акт високошколске установе ближе се уређује начин полагања испита и оцењивања на испиту.

8.7 Формални услови за наставан високог образовања

Кандидат за упис на студије првог степена полаже пријемни испит или испит за проверу оспособности и способности, у складу са општин актом самосталне високошколске установе.

Редослед кандидата за упис на студије првог степена утврђује се на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутог на пријемном испиту, односно испиту за проверу оспособности и способности. Кандидат који има положену општу матуру не полаже пријемни испит. Уместо пријемног испита овом кандидату вреднују се резултати опште матуре, у складу са општин актом самосталне високошколске установе.

Самостална високошколска установа може кандидата са положеном стручном, односно уметничком матуrom, уместо пријемног испита, упути на полагање одређених предмета опште матуре.

На основу критеријума из конкурса, самостална високошколска установа сачињава ранг листу пријављених кандидата.

Право уписа на студије првог степена стиче кандидат који је на ранг листи рангиран у оквиру броја студената из члана 84. Закона о високом образовању.

Студент студија првог степена друге самосталне високошколске установе, лице које има степено високо образовање на студијама првог степена и лице коме је престао статус студента у складу са овим Законом, може се уписати на студије првог степена, под условима и на начин прописан општин актом самосталне високошколске установе, на лични захтев.

На студије другог и трећег степена кандидат се уписује под условима, на начин и по поступку утврђеном општин актом и конкурсном самосталне високошколске установе.

8.8 Национални извори информација

- Министарство просвете и спорта, Немањина 22-26 11000 Београд, Република Србија; Телефон: +381/11/363 13 68 ; Факс: +381/11/361 65 14; веб: www.mps.gov.rs

- Конференција универзитета

Republic of Serbia

(name of higher education institution)

(higher
education
institution's
logo)

Diploma Supplement

This Diploma Supplement follows the model developed by the European Commission, Council of Europe and UNESCO/CEPES. The purpose of the supplement is to provide sufficient independent data to improve the international 'transparency' and fair academic and professional recognition of qualifications (diplomas, degrees, certificates etc.). It is designed to provide a description of the nature, level, context, content and status of the studies that were pursued and successfully completed by the individual named on the original qualification to which this supplement is appended. It should be free from any value judgements, equivalence statements or suggestions about recognition. Information in all eight sections should be provided. Where information is not provided, an explanation should give the reason why.

1. INFORMATION IDENTIFYING THE HOLDER OF THE QUALIFICATION

1.1 Surname:

1.2 First Name(s):

1.3 Date of birth (day/month/year):

1.4 Student identification number
or code (if available):

JMBG:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. INFORMATION IDENTIFYING THE QUALIFICATION

2.1 Level of qualification and (if applicable) title conferred:

2.2 Main field(s) of study for the qualification:

2.3 Name and status of awarding institution
(in original language):

2.4 Name and status of institution (if different from 2.3)
administering studies (in original language):

2.5 Language(s) of instruction/examination:

3. INFORMATION ON THE LEVEL OF THE QUALIFICATION:

3.1 Level of qualification:

3.2 Official length of programme:

3.3 Access requirement(s):

4. INFORMATION ON THE CONTENTS AND RESULTS GAINED:

4.1 Mode of study:

4.2 Programme requirements:

4.3 Please see next page

4.4 Grading scheme and, if available, grade distribution guidance:

Marks		Classification		
10	A	Excellent-outstanding		
9	B	Excellent		
8	C	Very good		
7	D	Good		
6	E	Sufficient		
5	F	Insufficient		

4.5 Overall classification of the qualification
(in original language):

5. INFORMATION ON THE FUNCTION OF THE QUALIFICATION:	6. ADDITIONAL INFORMATION:
5.1 Access to further study: 	6.1 Additional information:
5.2 Professional status (if applicable): 	6.2 Further information sources:

4.3 Programme details (e.g. modules or units studied) and the individual grades/marks/credits obtained:

7. CERTIFICATION OF THE SUPPLEMENT

Valid only with the original of the diploma No. _____ issued by _____.

7.1 No.:

Date:

7.3 Authorized person:

1)

2)

7.2 Signature:

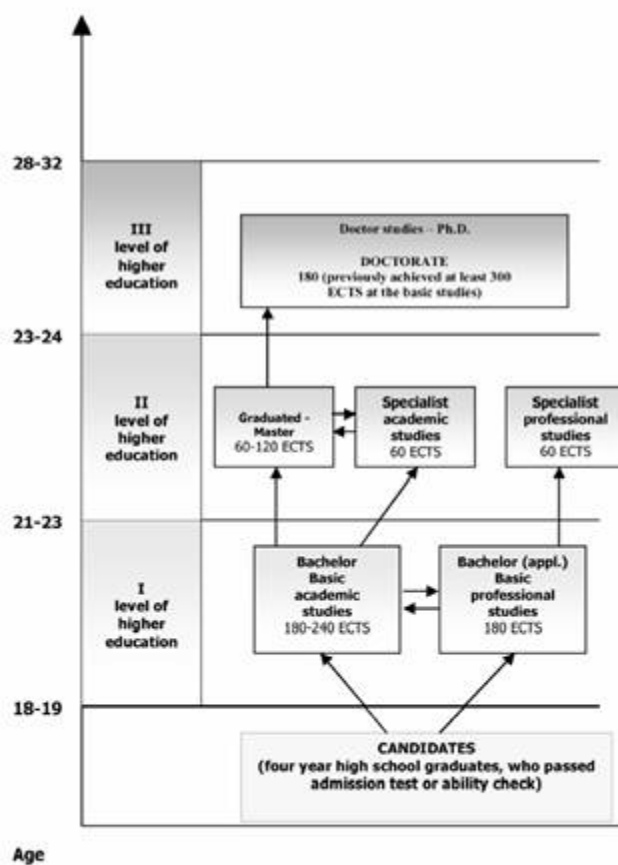
1)

2)

7.4. Official stamp or seal:

2)

2)

8. INFORMATION ON THE SYSTEM OF HIGHER EDUCATION IN THE REPUBLIC OF SERBIA

8.1 Types of institutions and their status

The activity of high education in the Republic of Serbia is performed by the following high-education institutions:

1. **University-** University is an independent institution of higher education the performance of which unites educational, scientific, research and professional/artistic work, as components of a unique higher education process. University can perform all types and levels of studies. The institution of higher education has the status of university if it performs academic study programs at all levels of studies, within at least three fields (natural sciences and mathematics, social and humanistic studies, medical science, technical and technological science and arts) and three areas (which are defined, within the three fields, by the National Council). As an exception, a university can be established in the area of art, if it contains all three levels of studies from at least three fields of art.
2. **Faculty / Art academy, as a component of the university-** Faculty/art academy is an institution of higher education i.e. a unit of the system of higher education which is a part of university and performs academic study programs and develops scientific, research and professional/artistic activities within one or more areas. Faculty/art academy can also perform specialized study programs. In legal traffic, faculty/art academy is presented by the name of the university to which it belongs, under its own name and in accordance with the university statute.
3. **The Academy of professional studies-** The academy of professional studies is an independent institution of higher education the performance of which unites educational, research, professional and artistic work, as components of the unique process of high education. The academy of professional studies can perform basic professional studies and specialist professional studies. An institution of higher education has the status of the academy of professional studies if it accomplishes at least five accredited study programs from at least three fields.
4. **Higher education school-** higher education school is an independent institution of higher education which performs basic, specialist and graduate academic studies from one or more areas.
5. **Higher education school of professional studies-** Higher education school of professional studies is an independent institution of higher education which performs basic professional and specialist professional studies from one more areas.

The stated institutions are treated as legal subjects. The stated institutions are independent institutions of higher education, except faculties and art academies.

8.2 Types and levels of studies

The activity of higher education is performed through academic and professional studies based on (granted)/accredited study programs for the achievement of high education.

At the academic studies, the academic study program is carried out. This program enables students for the development and practical use of scientific, professional and artistic achievements.

At the professional studies, the professional study program is carried out. This program enables students to apply knowledge and skills necessary for participating in the working process.

First level studies are:

1. Basic academic studies
2. Basic professional studies

Second level studies are:

1. Graduate academic studies-master
2. Specialist professional studies
3. Specialist academic studies

Third degree studies are doctor academic studies.

8.3 Accreditation

Accreditation is used to establish if an institution of higher education and study programs fulfill the standards established by the National Council. It is also used to establish if an institution of higher education has the right to issue public documents, all in accordance with the Law of higher education.

In the process of accrediting an institution of higher education, it is established if the institution fulfills certain conditions which are, according to the Law of higher education, specified for the given institutions which perform the higher education activity.

In the process of accrediting a study program, it is established if conditions of introducing such a program are being fulfilled, in accordance with the law.

The process of accrediting is conducted at the demand of the Ministry, founder i.e. the institution of higher education itself.

At the process of accrediting, the Accreditation and Quality Control Commission does the following:

1. Issues a certificate of accreditation to an institution of higher education or study program.
2. Issues an act of warning to an institution of higher education. This act points out the weaknesses concerning conditions, quality of work of an institution of high education or a study program, and gives a deadline for removing the weaknesses. When the deadline is over, it decides about the request.
3. Issues a decision which denies the accreditation demand.

In the process of deciding about the accreditation, the Commission takes into account the results of the quality assessment and self-assessment defined by the Law of higher education.

If the board reaches a decision to deny the accreditation, the founder/ institution of higher education can file a complaint to the National Council within 30 days from the day the decision was received.

There could not be a legal process against the decision of the National Council.

Founder/institution of higher education has the right to repeat the request for accreditation after the period of one year after the decision to deny the accreditation request was received.

The institution of higher education can start working and performing its activities after it receives the working license.

Working license is issued by the Ministry, at the demand of the institution of higher education. At the territory of A.C. Vojvodina, the license is issued by the organs authorized for the delegated affairs.

8.4 Organization of studies

8.4.1 Bachelor

Basic studies are organized by all the institutions of higher education defined by the law of higher education.

Basic academic studies last three to four years.

Basic professional studies last for three years.

Study program of basic and specialist studies can include the final work.

A person who finishes the basic academic studies acquires the professional title that includes the name of the profession of the first degree academic studies in the corresponding area - bachelor.

A person who finishes the basic professional studies acquires the professional title that includes the name of the profession of the first degree of the professional studies in the corresponding area - bachelor apply.

8.4.2 Master

Graduate academic studies can be organized by the university, faculty or the higher education school.

Graduate academic studies last one or two years depending on the duration period of the basic academic studies.

Study program of graduate academic studies contains the obligation to create the final work.

The person who finishes the graduate academic studies acquires the academic title-graduate, with the name of profession of the second degree of graduate academic studies in a corresponding area-master.

8.4.3 Integrated studies (one cycle program)

Academic study programs from medical sciences can be organized and integrated within basic and graduate academic studies, with total of maximum 360 ECTS points.

8.5 PhD studies

PhD studies can be organized by universities and faculties.

PhD studies last for at least three years with previous basic and graduate academic studies that lasted for at least five years.

PhD dissertation is the final part of the study program of PhD studies, with the exception of the PhD in Art which is an artistic project.

Exceptionally, a person can achieve the PhD title by graduating from medical studies and finished specialization, on the grounds of the dissertation defense based on the works published in leading world magazines.

8.6 Marking system

A student's achievement in a specific subject is continuously assessed during lectures and it is expressed in points.

By fulfilling the exam preceding duties and by passing exams, a student can achieve the maximum of 100 points.

Study program establishes the proportion of points achieved during the exam-preceding duties and in the exam. The exam-preceding duties bring minimum 30 and maximum 70 points.

Student's success is assessed by marks from 5 (failed) to 10 (excellent)

An institution of higher education can establish a different, non-numeric method of marking, by establishing the relation between these marks and those of 5 to 10. A general act of an institution of higher education defines more closely the way of taking exams and marking.

8.7 Formal conditions necessary to proceed with the higher education

To enroll the first level studies, a candidate takes the entrance exam or ability-check exam, in accordance with the general act of an independent institution of higher education.

The list (order) of candidates to enroll the first level of studies is established on the basis of the general success achieved during high-school education and results achieved at the entrance/ ability-check exam. A candidate who passed the final, general knowledge high school exam, does not take entrance exam. In this case, the candidate's results of the final high school exam are being assessed, instead of the entrance exam, in accordance with the general act of an independent institution of higher education.

An independent institution of higher education can direct the candidate, who passed the professional/artistic final high school exam instead of the entrance exam, to take tests in certain subjects of the general, final high school exam.

On the basis of the competition criteria, an independent institution of higher education makes the rank order list of applied candidates.

The right to enroll the first level of studies has the student who is ranked on the list, within the number of students determined in accordance with the Law of higher education.

The student of the first level studies of another independent institution of higher education, a person who acquired the higher education at the first level studies and a person who no longer has the status of a student, in accordance with this law, can enroll the first level studies, under conditions and within forms established by the general act of an independent institution of higher education, at the personal demand.

A candidate enrolls the second and third level of studies under certain conditions, according to the manner and procedures established by the general act and open competition of an independent institution of higher education.

8.8 National source of information

- **Ministry of Education and Sports**, Nemanjina 22-26, 11000 Belgrade, Republic of Serbia; Telephone: +381/11/363 13 68 ; Fax: +381/11/361 65 14; web: www.mps.gov.rs

- **Conference of universities**